

Seu(-te) o asseu(-te) (Imp. 2)

(ALDC, IX, 2156. *Seu* o *asseu-te* [Imp. 2])

Seu, imperatiu de *seure*, deriva de SĒDE, que de *s[e]u va passar a s[e]u, amb obertura de [e] per haver estat travada per la [ð] anterior que després va esdevenir [w], com PĒDE > *peu*. Usat com a forma pronominal o no pronominal (*seu-te*, *seu*), aquesta forma flexiva, com *seus*, *seuen*, va influir en el canvi de conjugació de l'infinitiu de manera que de *seer* va passar a *seure* (com *veu* a *veure*, cf. mapa 1366) (veg. mapa 1531).

Com a variant d'aquest imperatiu, cal assenyalar *asseu* 123 (infinitiu *asseure* [< llat. AD-SEDĒRE], que conviu des d'antic amb *seure*) i les pronominals *seu-te*, *seu-ti* 90, *seu-té*, *siu-té* 11 (potser < imperatiu de SĪDĒRE), amb accent sobre el pronom, com passa en ross. i mall., igual que *asseu-té* 1, 14 enfront del més corrent *asseu-te*. El tractament de “vostè”, a partir de l'analogia amb la persona 3 del passat simple *segué* (persona 1 *sec*, antic) i el sincretisme amb el present de subjuntiu *segui*, *seguis*, etc., va originar *segui* (var. *assegui* 127) i el pronominal *segui-se* 85. El tractament de *vós* (o l'ús de plural) ha generat *seieu* 113 (< *seets*).

Un rival de *seure*, d'aparició moderna, és *sentar-se/assentar-se* (< llat. vg. *ADSEMENTARE). Apareix exclusivament en ús pronominal, i en les dues variants fonètiques, *assenta't*,

sentat; en forma plena del pronom, *assenta-te* 100 (*sentat-te*, *sentat-ti* 89, 93), o amb desplaçament de l'accent sobre el pronom, *assenta-té* (var. *sentat-té* 94, *sentat-tí* 93) i la forma estranya *assenta't* 129, 148. Quan l'interlocutor té el tractament de “vostè”, s'usa el subjuntiu amb valor d'imperatiu: a) amb el pronom posposat: *assenti's* 39, 61, 113, 114, 119, 129, 133, *senti's* 30, 52, 53, 117, 120, *sente-se* 87, 94, 149, *sente's* 118, 146, 162, 174, *assente's* 140-142, 146, 150-152, 155, 160, 164, 173, 175-177, 184, *assento's* 130, *sento's* 136; b) amb el pronom precedent: (*se*) *sentat* 115, *s'assenti* 16, 53, 121, 127, *se sento* 132, 137, *s'assento* 132, *se assento* 139 (rarament quan es tuteja: *te sentes* 162).

Des d'un punt de vista geogràfic, el tipus clàssic *seu*, *seu-te* es manté en cat. central, bal. i alg., mentre que *sentat*, *assenta't* s'ha instal·lat en el cat. occ. i en ross., on és un castellanisme (veg. mapa 1531). L'accent sobre el pronom (*assenta-tè*, *seu-tè*) es troba en ross. i mall., un resultat al qual s'hagué arribat independentment. A notar l'anteposició del pronom quan el tractament és de “vostè”.

Seu i *asseu-te* són formes normatives des del *DOrt*, 1917.

